

فانوس ہدایت ۱۴

منتظر و منتظر

صاحب الزمانؑ

www.ketab.ir

سید علی پور حسینی

سرشناسه	: پور حسینی ، سیدعلی ، ۱۳۶۰ -
عنوان و پدیدآور	: منظرو منتظر : صاحب الزمان (عج) / سیدعلی پور حسینی ،
مشخصات نشر	: مشهد ، مؤسسه فرهنگی ، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب ، ۱۳۹۰ .
مشخصات ظاهری	: ۲۰۵ ص .
فروست	: فانوس هدایت : ۱۴ .
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۴۲۹-۳۹۶-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه به صورت زیر نویس
موضوع	: محمد بن حسن (عج) ، امام دوازدهم ، ۲۵۵ق. -- سرگزشتنامه
رده بندی کنگره	: ۲۳۹۰ (م) ۸ / BP۵۸۲
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۲۸۶۷۸۸

« حق چاپ محفوظ است »

نام کتاب	: فانوس هدایت ۱۴ (منظرو منتظر)
مؤلف	: سیدعلی پور حسینی ،
ناشر	: مؤسسه فرهنگی ، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب
طرح جلد	: انتشارات فرا گذر محقق
نوبت چاپ	: اول ۱۳۹۰
قطع	: رقعی
شمارگان	: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت	: ۳۰۰۰ تومان
چاپ	: دقت ۵۲-۳۱۲۵
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۴۲۹-۳۹۶-۲

مرکز بکشر : مشهد - خیابان امام ، خنجر - جنب اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی - دفتر نشر و فروشگاه مرکزی
 نشر : ۰۵۱۱۲۲۳۴۶۷۵ فشارشات : ۰۵۱۱۲۲۳۴۶۷۴ تلر : ۰۵۱۱۲۲۳۴۶۷۳

فهرست

۱۱	 مقدمه
۱۵	 فصل اول: کوکب هدایت
۱۶	 یک نگاه
۱۷	 چکیده
۱۹	 مقدمه
۲۵	 مبحث اول: بشارت منجی موعود در اسلام
۳۲	 گفتار اول: بشارت قرآنی
۳۸	 گفتار دوم: بشارت شیعیان
۳۹	 گفتار سوم: بشارت اهل سنت
۴۵	 مبحث دوم: بشارت منجی موعود در عهد عتیق
۴۶	 گفتار اول: داوود علیه السلام
۴۸	 گفتار دوم: زکریای نبی علیه السلام
۴۹	 گفتار سوم: اشیای نبی علیه السلام
۵۱	 گفتار چهارم: یونس نبی علیه السلام
۵۲	 گفتار پنجم: حزقیال نبی علیه السلام
۵۳	 گفتار ششم: دانیال نبی علیه السلام
۵۳	 گفتار هفتم: حجی نبی علیه السلام
۵۴	 گفتار هشتم: صفیای نبی علیه السلام
۵۴	 مبحث سوم: بشارت منجی موعود در عهد جدید
۵۵	 گفتار اول: انجیل متی
۵۶	 گفتار دوم: انجیل مرقس

- گفتار سوم: انجیل لوقا..... ۵۶
- گفتار چهارم: انجیل یوحنا..... ۵۷
- گفتار پنجم: مکاشفه یوحنا..... ۵۷
- گفتار ششم: رساله پولس به رومیان..... ۵۹
- گفتار هفتم: اعمال رسولان..... ۶۰
- مبحث چهارم: بشارت منجی موعود در زرتشت..... ۶۱
- گفتار اول: زند..... ۶۱
- گفتار دوم: اوستا..... ۶۲
- گفتار سوم: جا مناسب نامه..... ۶۲
- گفتار چهارم: زند و هو من یسن..... ۶۳
- مبحث پنجم: بشارت منجی موعود در دیگر ادیان..... ۶۴
- گفتار اول: اوپانیشاد..... ۶۴
- گفتار دوم: باسک..... ۶۴
- گفتار سوم: پاتیکل..... ۶۵
- گفتار چهارم: دادنگ..... ۶۶
- گفتار پنجم: دید..... ۶۷
- گفتار ششم: ریگ ودا..... ۶۷
- گفتار هفتم: شاکمونی..... ۶۸
- گفتار هشتم: وشن جوک..... ۶۸
- مبحث ششم: بشارت منجی موعود در غیر ادیان..... ۶۹
- مبحث هفتم: وعده‌های مشترک در رویدادهای مشترک..... ۷۱
- نتیجه گیری..... ۷۲

۷۹.....	فصل دوم: مظهر.....
۸۰.....	مقدمه.....
۹۰.....	مبحث اول: چرا قائم آل محمد را مهدی می نامند.....
۹۴.....	مبحث دوم: مهدی از نسل فاطمه است.....
۹۶.....	گفتار اول: روایت اول.....
۹۷.....	گفتار دوم: روایت دوم.....
۹۸.....	گفتار سوم: روایت سوم.....
۹۹.....	گفتار چهارم: روایت های دیگر.....
۱۰۳.....	مبحث سوم: مهدی امام دوازدهم.....
۱۰۶.....	مبحث چهارم: همسر و فرزندان مهدی.....
۱۱۳.....	مبحث پنجم: چهار نائب امام زمان در عصر غیبت صغری.....
۱۱۳.....	گفتار اول: ابو عمرو عثمان بن سعید عمروی.....
۱۱۵.....	گفتار دوم: ابو جعفر فرزند عثمان بن سعید عمروی.....
۱۱۸.....	گفتار سوم: ابوالقاسم حسین بن روح نوبختی.....
۱۲۱.....	گفتار چهارم: ابوالحسن علی بن محمد سمری.....
۱۲۳.....	مبحث ششم: میراث انبیاء در محضر مهدی ع.....
۱۲۳.....	گفتار اول: همراه با موكب مهدی ع.....
۱۲۴.....	گفتار دوم: تن پوش مهدی ع.....
۱۲۵.....	گفتار سوم: سلاح مهدی ع.....
۱۲۶.....	گفتار چهارم: پرچم مهدی ع.....
۱۲۷.....	گفتار پنجم: ذخایر مهدی ع.....
۱۲۷.....	بند اول: عصای موسی.....

- بند دوم: حَجَرِ موسی ۱۲۸
- بند سوم: تابوت سکینه ۱۲۸
- بند چهارم: مجموعه‌ای دیگر از آثار انبیا ۱۲۹
- بند پنجم: کتاب‌های آسمانی ۱۳۰
- بند ششم: قرآنی که امام علی علیه السلام گرد آورد ۱۳۰
- گفتار ششم: همراهان مهدی علیه السلام ۱۳۲
- گفتار هفتم: دارایی مهدی علیه السلام ۱۳۳
- مبحث هفتم: حضرت مهدی علیه السلام چگونه ظهور می‌کند ۱۳۶
- مبحث هشتم: نشانه‌های ظهور حضرت مهدی علیه السلام ۱۴۹
- مبحث نهم: وضعیت جهان قبل و بعد از ظهور ۱۵۹
- گفتار اول: قبل از ظهور گسست روابط انسانی ۱۶۰
- گفتار دوم: بعد از ظهور یک پارچگی روابط انسانی ۱۶۱
- گفتار سوم: قبل از ظهور پول پرستی ۱۶۲
- گفتار چهارم: بعد از ظهور ایمان‌مداری ۱۶۳
- گفتار پنجم: قبل از ظهور گسست روابط خانوادگی ۱۶۴
- گفتار ششم: بعد از ظهور انسجام روابط خانوادگی ۱۶۵
- گفتار هفتم: قبل از ظهور رواج فرهنگ استثمارگری ۱۶۶
- گفتار هشتم: بعد از ظهور رواج عدالت محوری ۱۶۷
- گفتار نهم: قبل از ظهور گرفتار و تنگ دستی ۱۷۰
- گفتار دهم: بعد از ظهور رفاه و گشاده دستی ۱۷۰
- گفتار یازدهم: قبل از ظهور جامعه، جامعه‌ای بیمار و ناامن ۱۷۱
- گفتار دوازدهم: بعد از ظهور، جامعه، مدینه‌ی امن ۱۷۱

- گفتار سیزدهم: قبل از ظهور معکوس شدن ارزش‌ها..... ۱۷۲
- گفتار چهاردهم: بعد از ظهور استقرار ارزش‌ها..... ۱۷۴
- گفتار پانزدهم: قبل از ظهور برداشت نا صحیح از دین..... ۱۷۵
- گفتار شانزدهم: بعد از ظهور برداشت صحیح از دین..... ۱۷۶
- مبحث دهم: پاسخ به چند شبهه..... ۱۷۹
- گفتار اول: طول عمر..... ۱۷۹
- گفتار دوم: استفاده از امام غایب..... ۱۸۲
- گفتار سوم: مکان زندگی حضرت..... ۱۸۳
- مبحث یازدهم: انتظار، برترین عمل..... ۱۸۴
- مبحث دوازدهم: وظیفه مردم در دوران غیبت..... ۱۸۷
- گفتار اول: قیام برای خدا..... ۱۸۸
- گفتار دوم: انتظار فرج..... ۱۸۹
- گفتار سوم: تقوا و پارسایی..... ۱۸۹
- گفتار چهارم: دعا، یاد، توجه و حضور..... ۱۹۰
- منابع و مأخذ..... ۱۹۳

مقدمه

خوشبختی، سعادت، شادکامی و آرامش گنج‌هایی هستند که همه در پی یافتن آن روز و شب تلاش و کوشش می‌نمایند، اما بسیاری از انسان‌ها هرگز آن را نمی‌یابند. چرا؟

جواب این سؤال در تار و پود این گنج نهفته است. برای یافتن این لباس باید انسان را شناخت، جهان پیرامون انسان را نیز شناخت، اما شناختی صحیح؛ هر نگرشی توان ارتباط برقرار کردن بین انسان و جهان را ندارد. باید به گونه‌ای انسان و جهان پیرامون او را شناخت که این دو عنصر از هم جدا نشدنی باشد. ضرر به هستی، ضرر به انسان محسوب شود و بالعکس؛ پس تار و پود لباس سعادت از معرفت و عمل است، معرفت نسبت به خود و شناخت نسبت به جهانی که در آن هستیم، اما برای عمل وقت محدود است. در این فرصت محدود چگونه می‌توان خویشتن واقعی خویش را شناخت و پی به حقیقت انسانی برد؟ چگونه می‌توان جهان پیرامون را شناخت در حالی که در

باتلاق‌های آن گرفتار نشد و به ساحل آرامش رسید؟ با کدام فانوس

هدایت می‌توان راه سعادت را یافت و رستگار شد؟

بهترین راه صراطی است که ائمه و معصومین علیهم‌السلام از جانب خداوند

برای هدایت انسان بیان کرده‌اند، آن‌ها خود با عمل به دستورات الهی

به خوشبختی و آرامش واقعی رسیده‌اند و با رفتار و گفتار خویش

دیگر انسان‌ها را نیز به نوشیدن این شهد گوارا دعوت نموده‌اند.

در طرح «انسان»، الگوهای انسانی و جهان پیرامون انسان» به بررسی این

سه محور پرداخته می‌شود اما نگاهی که در این بررسی‌ها پیرامون این

موضوعات است نگاهی همچون نگاه بافنده به تار و پود لباس است،

بافنده هیچ گاه تار و پود لباس را جدا از هم نمی‌بیند، انسان سعادت‌مند

نیز هیچ گاه این سه محور را جدا از هم نمی‌جوید. «فانوس هدایت»

عنوان سلسله مباحثی است که در قسمت الگوهای انسانی به بررسی

زندگی ائمه اطهار علیهم‌السلام و بزرگان دینی می‌پردازد. سعی بر این بوده

مباحث به گونه‌ای مطرح شود که بزرگان دینی به عنوان یک الگوی

کاربردی در زندگی انسان مطرح شوند نه به عنوان افرادی مآورای

انسان و انسانیت که تمسک به آن‌ها امکان‌پذیر نیست. اما تا کنون

هفده کتاب برای محور «الگوهای انسانی» تهیه و تدوین گردیده که

شرح مختصری از این کتاب‌ها به این قرار است:

۱. رسالت و امت (زندگانی حضرت رسول اکرم ﷺ)
۲. عادل و مظلوم (زندگانی حضرت علی ؑ)
۳. آینه و راه (زندگانی حضرت فاطمه ؑ)
۴. صالح و دشمن (زندگانی حضرت امام حسن ؑ)
۵. نور و ظلمت (زندگانی حضرت امام حسین ؑ)
۶. علم و محراب (زندگانی حضرت امام سجاد ؑ)
۷. قلم و عالم (زندگانی حضرت امام محمد باقر ؑ)
۸. استاد و شاگرد (زندگانی حضرت امام جعفر صادق ؑ)
۹. سکوت و فریاد (زندگانی حضرت امام موسی کاظم ؑ)
۱۰. غریب و آشنا (زندگانی حضرت امام رضا ؑ)
۱۱. کودکی و جانشینی (زندگانی حضرت امام جواد ؑ)
۱۲. هادی و هدایت (زندگانی حضرت امام هادی ؑ)
۱۳. ستاره و تاریکی (زندگانی حضرت امام حسن عسکری ؑ)
۱۴. منتظر و منتظر (زندگانی حضرت امام زمان ؑ)
۱۵. گذشت و صبر (زندگانی حضرت خدیجه و زینب ؑ)
۱۶. اسوه و الگو (زندگانی حضرت قاسم، علی اکبر و عباس ؑ)
۱۷. زمان و زمانه (بررسی شش مناسب شمسی و قمری)

هر کتاب دارای دو فصل می‌باشد، مباحثی در این دو فصل مورد

بررسی و تحقق قرار می‌گیرد که جایگاه ویژه در زندگی هر کدام از

ائمه اطهار علیهم السلام و بزرگان دینی داشته‌اند.

اما باید خاطر نشان نماییم برای آشنائی با دیگر بزرگان جامعه‌ی اسلامی و تکمیل این مباحث این مجموعه در شماره‌های آینده به بررسی شخصیت‌ها دیگر خواهد پرداخت.

البته ابعاد دیگر زندگی ائمه اطهار علیهم السلام در مراحل بعد به صورت مفصل‌تر مورد بررسی و کنکاش قرار خواهد گرفت.

در همین جا مناسب است اشاره‌ای به فعالیت‌های تصویری و نرم افزاری داشته باشیم و این نوید را به دوستان بدهیم که این مجموعه با همت پژوهشگران و مؤسسه پژوهشی فراگستر محقق به صورت تصویری و انشاء الله به زودی زود به صورت یک مجموعه نرم‌افزاری در اختیار علاقمندان قرار خواهد گرفت.

در همین جا لازم است پیشاپیش از تمام کسانی که با نظرات خود ما را در این راه یاری می‌دهند تشکر و قدردانی نمایم.

سید علی پورحسینی

فصل اول:

کوکب هدایت

در این شب سیاهم گم گشت راه مقصود
از گوشه‌ای برون آی ای کوکب هدایت

«حافظ»

یک نگاه

نام: محمد، هم نام پیامبر ﷺ

کنیه: ابوالقاسم

لقب: مهدی، بقیه الله

پدر: حسن بن علی

مادر: نجری، شاهزاده رومی

محل تولد: سامرا

تاریخ تولد: شب جمعه ۱۵ شعبان سال ۲۵۵ هجری

محل غیبت: سامرا

مدت عمر: هنوز زنده است.^۱

۱. عمادزاده، حسین، زندگانی ائمه معصومین یا چهارده معصوم، ص ۱۷۶

چکیده

مسئله مهدویت و منجی‌گرایی یکی از مهم‌ترین و در عین حال بحث‌برانگیزترین مباحث زنده جهان است، بسیاری از مغرضان و دشمنان اسلام این بحث را آن گونه که باید مطرح نمی‌کنند بلکه مباحثی را در غالب این بحث بیان می‌کنند که صددردصد مخالف با چهره واقعی اعتقادات منجی‌خواهان است، از جمله مباحثی که در ابتدا بحث مهدویت و منجی‌گرایی توسط دشمنان اسلام مطرح می‌شود این است که می‌گویند مهدویت (البته مهدویت با همان چهره‌ای که آن‌ها از منجی‌عالم نشان داده‌اند و قصد کرده‌اند) مخصوص مسلمان و شیعیان است.

همه قبول دارند و برای کسی پوشیده نیست که اعتقاد به امامت، مخصوصاً امام دوازدهم (مهدی موعود) از ارکان باور داشت شیعیان است اما اعتقاد به منجی نه باوری است طایفه‌ای و مقطعی که اصلی است در ژرفنای دل پیروان اهل بیت که رستگاری جز استدلال و حجت و برهان ندارد، هدف ما در این مقاله این است که بگوییم: «اعتقاد به مهدویت تنها نشانگر یک باور اسلامی با رنگ خاص دینی نیست بلکه افزون بر آن عنوانی است برای خواسته‌ها و آرزوهای همه

انسان‌ها با کیش‌ها و مذاهب گوناگون و همچنین بازده الهام فطری مردم است که با همه اختلاف‌هایشان در عقیده و مذهب، دریافته‌اند که برای انسانیت در روی زمین روز موعودی خواهد بود که با فرا رسیدن آن، هدف نهایی و مقصد بزرگ رسالت‌های آسمانی تحقق می‌یابد.^۱

در این مقاله حدود ۳۰ تا ۴۰ بشارت از ادیان گوناگون چه ادیان الهی و چه غیر الهی که همگی نماد اعتقادات مردم جهان هستند بیان می‌شود، بشارت‌های مسلمانان، مسیحیان، یهودیان، زرتشتیان، هندیان و دیگر اقوام و ملل در این موضوع ثابت می‌کند که هر انسانی خواستار آمدن منجی است و با همه‌ی اختلافاتی که در میان ملت‌ها و امت‌ها در طرز فکر، آداب و رسوم، عقاید و آراء و تمایلات و خواسته‌های باطنی آن‌ها وجود دارد، عشق و علاقه به صلح و عدالت و زندگی مسالمت آمیز، مطلوب کلیه‌ی جوامع بشری و خواست طبیعی همه‌ی انسان‌ها است، لذا این گونه گفته‌ای که اعتقاد به منجی مخصوص عقاید مسلمانان است، گفته‌ای باطل است.

بعد از ثابت شدن این مطلب که منجی خواهی امری فطری است باید به مراحل بعدی در بحث مهدویت رفت و شبهات دیگری که

۱. علیرضا شهید گلهری، اعتقاد به مهدویت در ادیان الهی، نشریه کیهان، ۱۸/۱۰/۱۳۸۲.

توسط مغرضین وارد شده است را جواب داد که دیگر از دایره این مقاله خارج می‌باشد.

مقدمه

چنان که پوشیده نیست اعتقاد به امامت، مخصوصاً امام دوازدهم (مهدی موعود) از ارکان باور داشت شیعیان است که بدون این ویژگی دیگر توان کسی را شیعه خواند، چنان که با داشتن این اعتقاد نمی‌توان کسی را غیر شیعه دانست و لذا بسیار طبیعی است که دانشمندان عرصه‌ی تشیع جد و جهد فراوان به کار بندند تا حقایق این اصل آسمانی را به کرسی صحت نشانند و اظهار دارند که اعتقاد به امامت نه باوری است طایفه‌ای و مقطعی که اصلی است در ژرفنای دل پیروان اهل بیت که رستگاری جز استللال و حجت و برهان ندارد،^۱ اما ما در این مقاله بر آنیم که بگوییم «اعتقاد به مهدویت تنها نشانگر یک باور اسلامی با رنگ خاص دینی نیست بلکه افزون بر آن عنوانی است برای خواسته‌ها و آرزهای همه انسان‌ها با کیش‌ها و مذاهب گوناگون و همچنین بازده الهام فطری مردم است که با همه اختلاف‌هایشان در عقیده و مذهب، دریافته‌اند که برای انسانیت در روی زمین روز موعودی خواهد بود که با فرا رسیدن آن، هدف

۱. مهدی سماوی، امامت در پرتوی کتاب و سنت، مترجمان: حمید رضا آذیر، ص ۹.

نهایی و مقصد بزرگ رسالت‌های آسمانی تحقق می‌یابد، ما می‌خواهیم در این مقاله ثابت کنیم که «انتظار ظهور یک مصلح بزرگ آسمانی، و امید به آینده و استقرار صلح و عدل جاویدان، امری فطری و طبیعی است که با ذات و وجود آمدی سر و کار داشته و با آفرینش هر انسانی همراه است و زمان و مکان نمی‌شناسد و به هیچ قوم و ملتی اختصاص ندارد. از این رو، همه‌ی افراد طبق فطرت ذاتی خود مایلند روزی فرا رسد که جهان بشریت در پرتو ظهور رهبری الهی و آسمانی و با تأیید و عنایت پروردگار، از ظلم ظالمان و ستم ستمگران نجات‌یافته و سرانجام به کمال مطلوب و زندگی شرافتمندانه‌ای که انسان قابل آن است نائل آیند.»^۱ با ثابت کردن این مطلب گفته‌ی کسانی که می‌گویند عقیده‌ی «انتظار فرج» به دین اسلام و تشیع اختصاص دارد درست نیست. بلکه باید ادعا کرد که علاوه بر اینکه عقیده به ظهور حضرت مهدی یک مسأله‌ی عقلی و منطقی است،^۲ عقیده به ظهور منجی یک مسأله‌ی فطری است و

۱. علیرضا شهید گلهری، اعتقاد به مهدویت در ادیان الهی، نشریه کیهان، ۱۳۸۲/۱۰/۱۸.

۲. سید اسد الله هاشمی شهیدی، ظهور حضرت مهدی از دیدگاه اسلام و مذاهب و ملل جهان ص ۳۷.

۳. برای ملاحظه کردن ادلیه عقلی مراجعه شود به کتاب ظهور حضرت مهدی از دیدگاه اسلام و مذاهب و ملل جهان، سید اسد الله هاشمی شهیدی، ص ۴۸.

اعتقاد به این امر یک اعتقاد اصیل مذهبی است، و همه انسان‌ها این مسئله را درک می‌کند و با فطرت خود آن را در می‌یابند.

اما ثابت کردن اینکه اعتقاد به مهدویت یک اعتقاد فطری است نیاز چندانی به دلیل و برهان عقلی ندارد، تنها همتی والا را طلب می‌کند که جمع آوری مطالب کند تا با استقرائی که انجام می‌دهد ثابت کند که با همه‌ی اختلافاتی که در میان ملت‌ها و امت‌ها در طرز فکر، آداب و رسوم، عقاید و آراء و تمایلات و خواسته‌های باطنی آن‌ها وجود دارد، عشق و علاقه به صلح و عدالت و زندگی مسالمت آمیز، مطلوب کلیه‌ی جوامع بشری و خواست طبیعی همه‌ی انسان‌ها است.

باید دقت داشت که فطری بودن این مسئله مخالف با این نیست که بگوییم این اعتقاد اعتقادی مذهبی می‌باشد بلکه همان گونه که در جای خود ثابت شده است، «اعتقادات دینی در فطرت بشر ریشه‌ی قطعی دارند و از این لحاظ، میان تعالیم دینی و خواسته‌های درونی انسان هماهنگی کامل وجود دارد»^۱ لذا می‌توان گفت هر امر فطری یک مسئله مذهبی است.

در این مقاله سعی شده است تفحصی گرچه مختصر در بین ادیان (چه الهی و چه غیر الهی) که نماد اقوام گوناگون است صورت گیرد

۱. ر.ک: داوود الهامی و علی اکبر مهدی پور، او خواهد آمد، ص ۴۶.

تا با بیان موارد گوناگون ثابت شود که اعتقاد به منجی در بین تمام انسان‌ها است، لذا امری فطری و اصلی مذهبی می‌باشد و آن گونه که عده‌ای گمان کرده‌اند که این عقیده اختصاص به تشیع و اسلام دارد نیست.

با مطالعات مفصلی که صورت گرفته است ثابت شده است که موسی، عیسی،^۱ داوود، زکریا، دانیال، یوتیل، اشعیای، حزقیان، حجی نبی، صفیای نبی، همه بشارت به منجی می‌دهند، بعضی^۲ خبر از وحدت دین و تشکیل حکومت جهانی می‌دهند. بعضی^۳ به ظهور منجی و نزول عیسی^۴ بلا و محاکمه اسرائیل اشاره می‌کنند. عده‌ای از او به عنوان حامی مسکینان و ستمبل عدالت یاد می‌کنند، و عده‌ای دیگر^۵ او را به قیام کننده معرفی می‌کنند. و افرادی دیگر از او به مجازات کنند قوم اسرائیل^۶ و یا بعنوان فضیلت امت‌ها،^۷ عادل، مرحمت الهی^۸ و قائم آخرالزمان^۹ یاد می‌کنند و مردم را به انتظار آن

۱. در انجیل متی. مرقس. لوقا و یوحنا بر این عقیده تاکید می‌کنند.

۲. داوود در زبور بر این مطلب پا فشاری می‌کند.

۳. یوتیل نبی.

۴. زکریا نبی.

۵. حزقیان نبی.

۶. حجی نبی.

۷. صفیای نبی.

منجی تشویق می‌نمایند. در کتب مقدس زیادی به وجود مهدی و امام موعود و ظهور او در آخر الزمان اشاره شده است به طوری که «شاکمونی، اوپانیساد، باسک، پاتیکل، وشن جوک، دید، ریگ ودا، دادتگ» از او سخن گفته‌اند و همه به وجودی امامی که منجی عالم و عالمیان است اقرار می‌کنند. حتی «گاتها» نیز خبر از حکومت جهانی می‌دهند و نیز همه گیر شدن دین راستین را وعده می‌دهند. «جاساسب» در مطالبش به پیغمبر آخر الزمان اشاره می‌کند و مهدی را هاشمی می‌داند. در «زنده و هومن یسن» به نشانه‌های شگفت‌انگیز پیش از ظهور اشاره می‌کند و از امام به تفصیل سخن به میان می‌آورد. خلاصه با گسترش دادن دامنه مطالعات، می‌توان ادعائی همراه با دلیل اقامه کرد که همه و همه در انتظار ظهور موعودی هستند که در آخر الزمان قیام کرده و جهان را از شرستم و ظلم نجات می‌دهند و یک حکومت واحد جهانی بر پایه عدالت و توحید بنا می‌سازد.

به خاطر اختصار این مقاله ما نمی‌توانیم تمام بشارت‌هایی را که در بین تمام ملت‌ها و ادیان در مورد نجات دهنده عالم وجود دارد را بیاوریم، لذا بر آنیم که در ابتدا نویدهایی که ادیان بزرگ جهان (۱. اسلام ۲. مسیحیت ۳. یهودیت) نسبت به ظهور منجی داده‌اند را بیان

کنیم و در آخر بشارت‌های دیگر ادیان از جمله زرتشت و یا کتب مقدسه‌ی هندیان را مورد اشاره قرار دهیم.

مناسب است همین جا اشاره کنیم که مهم‌ترین کاری که در این مقاله شده است منابع و ارجاعاتی است که در پاورقی این مقاله بیان شده است. سعی بر آن بوده به خاطر اختصار مقاله در پاورقی به کتبی که از تفصیل بیشتر در مباحث برخوردارند ارجاع داده شود تا یک محقق با مطالعه این مقاله به منابع بسیار پر ارزش در مورد منجی و اعتقاد به مهدویت دست پیدا کند.

گرچه خود اقرار داریم که این مقاله در بحث مهدویت 'قطره‌ای از یک اقیانوس است اما امید به لطف منجی عالم بشریت حضرت

-
۱. اگر کسی بخواهد در زمینه مهدویت تحقیقی داشته باشد می‌تواند برای آشنایی به کتاب‌های که در زمینه مهدویت نوشته شده و به عنوان کتابخانه در بازار عرض می‌شود مراجعه نماید از آن موارد است این سه عنوان کتاب: ۱- علی اکبر مهدی پور، کتابخانه حضرت مهدی، در این کتاب مؤلف به معرفی بیش از ۲۰۰۰ عنوان کتاب مستقل به زبانهای مختلف که در مورد حضرت مهدی تألیف شده‌اند پرداخته است، اصول این کتاب طبق حروف الفباء بر اساس اسامی کتاب‌ها می‌باشد. ۲- بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود و پایگاه اطلاع رسانی سراسری اسلامی (پارسا)، مرجع مهدویت، یکی از بهترین کتاب‌های راهنما همین کتاب است که فهرست و چکیده منابع پیرامون مهدویت اعم از کتاب‌ها، مقاله‌ها، پایان‌نامه‌ها را در خود جمع کرده است. ۳- علی دژاکام، آئینه موعود، این کتاب به معرفی و بررسی